

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 409/09-5

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 10. decembra 2009 predbežne prerokoval sťažnosť Ľ. S., P., J. K., P., A. K., P., a E. K., K., ktorou namietajú porušenie svojho základného práva zúčastňovať sa na správe verejných vecí podľa čl. 30 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky v spojení s čl. 1 ods. 1, čl. 2 ods. 1 a 2, čl. 19 ods. 1, čl. 26 ods. 1 a 2, čl. 30 ods. 1 a čl. 31 Ústavy Slovenskej republiky Národnou radou Slovenskej republiky v súvislosti s voľbami do orgánov samosprávy Trenčianskeho samosprávneho kraja so sídlom v Trenčíne konanými 14. novembra 2009, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Ľ. S., J. K., A. K. a E. K. o d m i e t a z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bolo 20. novembra 2009 doručené podanie Ľ. S., P., J. K., P., A. K., P., a E. K., K. (ďalej len „sťažovatelia“), označené ako „*Sťažnosť*“, ktorou namietajú porušenie svojho základného práva zúčastňovať sa na správe verejných vecí podľa čl. 30 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) v spojení s čl. 1 ods. 1, čl. 2 ods. 1 a 2, čl. 19 ods. 1, čl. 26 ods. 1 a 2, čl. 30 ods. 1

a čl. 31 ústavy. Sťažovatelia za porušovateľa svojich základných práv a slobôd označili Národnú radu Slovenskej republiky (ďalej len „národná rada“).

Podľa sťažovateľov konanie národnej rady, ktoré malo porušiť ich základné práva *„je legalizovanie výsledkov volieb do orgánov samosprávy vyššieho územného celku v Trenčíne, uskutočnené dňa 14. 11. 2009 a vyhlásené dňa 15. 11. 2009 na základe zákonom o voľbách do orgánov samosprávnych krajov“*.

Sťažovatelia s poukazom na to, že *„volieb krajských zástupcov samosprávy sa zúčastnilo 20,59 % oprávnených voličov samosprávneho kraja...“*, konštatujú, že *„Výkon práva menšiny oprávnených voličov trenčianskeho samosprávneho kraja... nenaplnil demokratické účinky volieb do samosprávneho kraja (krajov)... Porušovateľ ignoruje vôľu majority oprávnených voličov, ktorí volebným hlasovaním vyjadrili svoju vôľu. Vyjadrili NIE nedôveryhodným uchádzačom o oprávnenia. Prostredníctvom politického volebného práva transformovala nezávislá sila prirodzenú vôľu.“*

Sťažovatelia tvrdia, že *„Aktívnym konaním porušovateľa bol porušený princíp zvrchovanosti občanov nad štátnou mocou“*, a zdôrazňujú, že *„predmetnou sťažnosťou v súlade s článkom 127 základného zákona SR sťažovatelia namietajú notorické a organizované porušovanie svojich základných práv a slobôd zúčastňovaním sa na správe verejných vecí nedemokratickým prisvojovaním mandátov nedobromyselnými zástupcami“*.

Sťažovatelia žiadajú, aby ústavný súd o ich sťažnosti takto rozhodol:

„1. Sťažnosti sa vyhovuje.

2. Základné práva a slobody sťažovateľov... boli porušené nedemokratickou správou verejných vecí v článku 30 ods. 1 základného zákona.

3. Voľby uskutočnené dňa 14. 11. 2009 sa rušia a výsledky hlasovania zo dňa 15. 11. 2009 sa vyhlasujú za neplatné.“

II.

Ústavný súd podľa obsahu, ako aj formálneho označenia posudzoval podanie sťažovateľov ako sťažnosť podľa čl. 127 ods. 1 ústavy.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

Zo sťažnosti možno vyvodiť, že sťažovatelia namietajú porušenie svojich základných práv konaním národnej rady, ktorým mala „legalizovať“ výsledky volieb do orgánov samosprávy Trenčianskeho samosprávneho kraja so sídlom v Trenčíne (ďalej len „Trenčiansky kraj“) konaných 14. novembra 2009 napriek tomu, že sa ich zúčastnila menšina oprávnených voličov, čím sa konštitovali nové orgány samosprávy Trenčianskeho kraja, ktoré neodvodzujú „svoju právomoc od občanov“.

Z už citovaného § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu možno o zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti hovoriť vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03).

Vychádzajúc z uvedeného bolo úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní sťažnosti preskúmať, či postupom (konaním) národnej rady súvisiacim s voľbami do orgánov samosprávnych krajov v Trenčianskom kraji mohlo dôjsť k porušeniu základného práva sťažovateľov zúčastňovať sa na správe verejných vecí podľa čl. 30 ods. 1 ústavy v spojení s čl. 1 ods. 1, čl. 2 ods. 1 a 2, čl. 19 ods. 1, čl. 26 ods. 1 a 2, čl. 30 ods. 1 a čl. 31 ústavy.

Z obsahu zákona č. 303/2001 Z. z. o voľbách do orgánov samosprávnych krajov a o doplnení Občianskeho súdneho poriadku v znení zákona č. 335/2007 Z. z. (ďalej len „volebný zákon“) vyplýva, že národná rada nedisponuje žiadnym oprávnením súvisiacim s interpretáciou a aplikáciou tohto zákona, t. j. ani „nelegalizuje“ výsledky volieb [výsledky volieb v príslušnom samosprávnom kraji uverejňuje (vyhlasuje) podľa § 43 volebného zákona volebná komisia tohto samosprávneho kraja, pozn.], a preto nemohla svojím postupom porušiť základné právo sťažovateľov podľa čl. 30 ods. 1 ústavy ani ďalšie ustanovenia ústavy označené sťažovateľmi. Na tom závere nič nemení skutočnosť, že do právomoci národnej rady patrí schvaľovanie volebného zákona, ako aj schvaľovanie jeho zmien a doplnkov. O prípadnom nesúlade ustanovení volebného zákona s ústavou môže ústavný súd rozhodnúť len na základe kvalifikovaného návrhu subjektov označených v § 18

ods. 1 v spojení s § 37 ods. 1 zákona o ústavnom súde v konaní o súlade právnych predpisov podľa čl. 125 ústavy a § 37 až 41b zákona o ústavnom súde, a nie v konaní o sťažnostiach podľa čl. 127 ods. 1 ústavy. Navyše sťažovatelia nepatria medzi subjekty, ktoré sú oprávnené predložiť návrh na začatie konania o súlade právnych predpisov a ani sa tohto typu konania pred ústavným súdom svojím podaním nedomáhali.

Vychádzajúc z uvedeného ústavný súd sťažnosť sťažovateľov po predbežnom prerokovaní odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 10. decembra 2009